

Kapellveien habiliteringssenter

- Stiftelsen Nordre Aasen -

Målgruppen er barn med

- É Autismespekterforstyrrelser
- É Uspesifiserte og/eller sammensatte utviklingsforstyrrelser
- É Spesifikke språkvansker
- É Psykisk utviklingshemming med omfattende lærevansker og/ eller problematferd

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæring basert på anvendt atferdsanalyse for barn med forsinket språkutvikling

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

- É Vi har siden 1997 blant annet gitt tilbud om intervensjon som er basert på anvendt atferdsanalyse (ABA) til førskolebarn med ulike nevrologisk betingede utviklingsforstyrrelser.
- É Ved å legge fram 3 caser vil vi prøve å belyse hvordan vi jobber med førskolebarn som har forsinket språkutvikling, men som ikke har en autismespekterforstyrrelse eller en psykisk utviklingshemningsdiagnose.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Kapellveien habiliteringssenter

É Jobber på oppdrag fra seksjon for barnenevrologi og habilitering ved Oslo Universitetssykehus avd. Ullevål.

É Følger opp ca. 200 barn.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

- É Våre erfaringer er at dette er en metode som er effektiv for de fleste barn som av ulike årsaker har forsinket utvikling.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Casene

É Casene vil presenteres gjennom:

- ó Kort beskrivelse av hvert enkelt barn
- ó Beskrivelser av enkelte av metodene som er benyttet i spåktreningen til hvert enkelt barn
- ó Rammene intervensjonen foregikk under
- ó Film av språkopplæringen
- ó Presentasjon av testresultater fra utredning og etter intervensjon (PEP-r/3 og Reynell)
- ó Erfaringer/ oppsummering.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæring basert på anvendt atferdsanalyse

- ó Opplæringen skal være atferdsanalytisk
- ó Den skal være individuelt tilpasset
- ó Man etablerer små målbare enheter systematisk
- ó Det skal være fokus på variasjon i opplæringsform
- ó Man bør starte så tidlig som mulig
- ó Intensitet
- ó Systematisk sikre generalisering
- ó Hyppig evalueringer
- ó Spesielt tilrettede opplæringsarenaer
- ó Involvering av nærpersoner
- ó Dokumentasjon

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæring basert på anvendt atferdsanalyse

- er beskrevet i heftet "Tidlig og intensiv opplæring basert på anvendt atferdsanalyse for barn med autismespekterforstyrrelser" og utarbeidet av nettverket for tidlig og intensiv innsats for barn med autismespekterforstyrrelser i Helse Sør- Øst (2012).

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Case presentasjon

Tre førskolebarn

Barn 1

Jente, født 2004

É Jente, 4 år.
É forsinket språkutvikling og mistanke om
nevrologiske forstyrrelser.
É Hun ble utredet diagnostisk og pedagogisk i 8
dager.
É Hun hadde lite adekvat lek og samhandling.
É Ba ikke om ting hun ville ha eller imiterte
andre barn i lek.
É Hun kunne si, tilnærmet, noen ord men de var
ikke stabile og hun imiterte lite nye lyder og
ord.
É Hun viste ingen forståelse for språk.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Ifht. Ekspressivt språk så faller det innunder
verbal kognisjon.

ó Herunder er det også oppgaver som:

É Vise noe gjennom gester.

É Ekkoik.

É Reseptivt språk faller inn under ikke verbal
kognisjon.

ó Herunder er det også oppgaver som:

É Sortering og legging av puslespill.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

F80.2 Impressiv språkforstyrrelse

Spesifikk utviklingsforstyrrelse
der barnets språkforståelse er
under det nivå som forventes ut
fra dets mentale alder. Ekspressiv
dysfasi og forstyrrelse av ord- og
lyddannelsen foreligger nesten
alltid samtidig.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Ekspressivt språk

É Barnet mestret ingen av oppgavene i testen.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

PEP-R

É Er versjonen før PEP-3. Testen er en utviklingstest som
måler utvikling innenfor ulike områder fra 6 mnd. til 7
år

É Den består av ulike atferds- og ferdighetsoppgaver som
er utformet på en måte som gjør det mulig å identifisere
ujevne og individuelle innlæringsmønstre

É Den delen av testen som vi benytter oss av gir
informasjon om hvordan barnet fungerer
utviklingsmessig innenfor områdene:

- Imitasjon
- Persepsjon
- Finmotorikk
- Grovmotorikk
- Øye-hånd koordinasjon
- Kognisjon-ikke verbal
- Kognisjon-verbal

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Reseptivt språk

É Barnet mestret ingen av de reseptive
oppgavene i testen.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæringen skal være atferdsanalytisk

- É Forsterkerkartlegging ble utført kontinuerlig under utredning og intervensjon.
- É Kartleggingen foregikk ved å presentere leker for barnet for så å gi barnet valg hvor barnet kunne strekke seg etter den potensielle forsterkeren
- É PECS
- É Mand
- É Barnet likte ulike leker, mat og sosiale forsterkere.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Det ble gitt opplæring i atferdsanalyse til signifikante andre, derunder begreper som ble benyttet

É Om ikke prosedyrene viste effekt ble de endret til andre mer effektive metoder:

ó Ekkoik:

É Fra matching til mikrofon

É Nye responser ble introdusert med andre responser og ble mer komplekse ferdigheter:

ó Rom og objekt

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É I begynnelsen av trening på ny oppgave ble forsterker presentert etter hver korrekt respons.

É Responser ble så satt på et intermitterende forsterkningsskjema.

É Responser ble systematisk promptet og fading foregikk ofte ved at vi bare sluttet å prompte.

É I noen tilfeller benyttet vi oss av fading prosedyrer

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæringen skal være individuelt tilpasset

É Tydelig oppgavepresentasjon

ó I starten av intervensjonen var det et poeng at man ikke blandet for mange ulike opplæringsområder, som matching, lytteratferd, echoic og tact i en og samme oppgave. Dette kunne forvirre barnet.

ó Man trente derfor på de ulike verbale operantene hver for seg:

É Mand.

É Tact.

É Lytteratferd.

É Echoic.

É Intraverbaler.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Målene som ble utarbeidet var sosialt valide for barnet og eller familien.

É For eksempel så var opplæringsmålene ifht. å følge regler og instruksjoner i barnehagen viktige:

ó Adekvat atferd ble forsterket

ó Uhensiktsmessig atferd ble satt på ekstinksjon

É Visse prosedyrer ble nedskrevet slik at foreldre og andre signifikante andre kunne følge dem.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Tempo var viktig, om man ga barnet for god tid til å respondere kunne han vise annen atferd enn den vi hadde planlagt for.

É Responserne man trente var valgt ut ifra kartlegging, og oppbyggingen basert på aktuell litteratur

É Feilfri læring

ó Prompte korrekt respons før barnet rekker å respondere feil.

É Visuell støtte

ó Bruk av materiell på en slik måte at det fremmer barnets verbal atferd.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Systematisk etablering av små målbare enheter

É Etter testing av barnet ble språket delt opp i små målbare enheter som systematisk ble satt sammen til lengre eller mer komplekse responser.

É For eksempel:

- ó Objekter
- ó Rom
- ó Instruksjoner
- ó Hente objekter på ulike rom

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Tidlig opplæring

É Barnet startet intervensjonen da det var 4 år.

É Avsluttet da hun var ca. 7 år, utsatt skolestart.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Fokus på variasjon i opplæringsform

É Discrete trial teaching (DTT) (avgrensede forsøk)
ó Voksenstyrt opplæringsform hvor små målbare ferdigheter trenes med gjentatte repetisjoner fram til mestring
É Tact

É Fluency:

- ó Få flyt for eksempel ifht. tacting av objekter

É Incidental teaching:

- ó Er vanlig å trene i barnets naturlige miljø, tilrettelagt. Det er et poeng at det delvis er styrt gjennom barnets eget initiativ, deprivasjon. Man avslutter når barnet ikke lenger vil være med.
- ó Mand
- ó Instruksjer
- ó Benevning av objekter

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Intensiv opplæring ?

É Hun viste progresjon på opplæringen og hun trente fra 10-25 timer i uken under intervensjonen.

É Det var et poeng at de mål barnet hadde ble jobbet med flere ganger hver dag og med intensive økter på tre til fem minutter før pause.

É Repetisjoner og utnyttelse av læringsmuligheter er viktig?

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Modellering:

- ó Lære nye ferdigheter ved å imitere andre barn og voksne.
- É Nye ord
- É Imitere andre barn i lek med og uten objekter

É Smågrupper:

- ó Sirkel leker
- ó Samlinger
- ó Førskole grupper

É Omvendt integrering

- ó Andre barn kommer inn på treningsrom og fungerer som trenere og modeller.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Generalisering

É Noen oppgaver måtte programmeres for generalisering da barnet ikke alltid overførte ferdigheter automatisk.

É Opprettholding var viktig.

É Flyt.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Hyppig evaluering

- É Barnehagen og bydel mottok hands-on veiledning ca. 2 timer hver 14 dag.
- É I hovedsak var støttepedagog mottaker.
- É Barnehagepersonell deltok på deler av noen veiledninger.
- É Opplæring ble evaluert under disse møtene samt evaluering hvert halvår.
- É På noen programmer ble det tatt trials data.
- É Det ble systematisk benyttet deskriptive funksjonelle analyser ifht. spesifikke responser.
- É Det ble ført ukeplan med antall ganger treningen ble gjennomført.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Dokumentasjon

- É Det er tatt:
- É PEP-3:
 - ó Baseline
 - ó Retest etter 13 mnd.
 - ó Retest etter 20 mnd.
 - ó Retest etter 32 mnd.
- É Reynells språk test:
 - ó Baseline ó vurdert som uhensiktsmessig pga. barnets manglende atferds repertoar.
 - ó Retest etter ca. 21 mnd.
 - ó Retest Etter 38 mnd.
- É VB-MAPP:
 - ó 21 mnd. etter utredning
 - ó Retest 36 mnd.
- É Ukeplan er benyttet jevnlig
- É Trials data på enkelte oppgaver

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Spesielt tilrettelagte opplæringsarenaer

- É Barnet trente:
 - ó I barnehage:
 - É På eget treningsrom
 - É På avdeling
 - É Ute
 - ó Noe hjemme ifht. overføring av ferdigheter
 - ó På Kapellveien en termin

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Reynell språktest

- É Reynells språktest er en standardisert test som måler:
 - ó Verbal atferd
 - ó Lytteratferd
- É Testen er normert for barn fra 1,5 til 6 år.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Involvering av nærpersoner

- É Mor deltok på:
 - ó Noen staff møter
 - ó Noen hjemmeveiledninger
 - ó Halvårs evalueringer
 - ó Ansvarsgruppe møter

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Resultater fra Reynell språktest

- É Det ble ikke utført baseline måling ved hjelp av Reynells språktest. Siden barnet manglet så mange ferdigheter ble det vurdert som uhensiktsmessig.
- É Retest etter 38 mnd. (3 år og to mnd.) med intervensjon (barnets kronologiske alder var 7 år og 2 mnd.) viste:
 - ó litt under gjennomsnittet for barn på fem år ifht. språkforståelse (prøveklasse 4)
 - ó litt over gjennomsnittet for barn på seks år ifht. talespråk (prøveklasse 6)

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Status per i dag

- É Går nå på skole
- É Skole og hjem har fått tilbud om veiledning men ikke hatt behov for dette
- É Saken er avsluttet
- É Mor forteller at det går fint

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Diagnose

- É F80.2 Impressiv språkforstyrrelse
 - ó Spesifikk utviklingsforstyrrelse der barnets språkforståelse er under det nivå som forventes ut fra dets mentale alder. Ekspressiv dysfasi og forstyrrelse av ord- og lyddannelsen foreligger nesten alltid samtidig

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Barn 2

Gutt, født 2005

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæringen skal være atferdsanalytisk

- É Forsterkerkartlegging ble utført kontinuerlig under utredning og intervensjon.
- É I begynnelsen av trening på ny oppgave ble forsterker presentert etter hver korrekt respons.
- É Responsen ble så satt på et intermitterende forsterkningsskjema.
- É Responser ble systematisk promptet og fading ble benytte, gjerne ved at vi bare kuttet prompten.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

- É Barnet ble henvist til Kapellveien habiliteringssenter pga. vansker med språk og sosialt samspill.
- É Utredet 8 dager mai/ juni 2009.
- É Barnet var 4 år under utredningen.
- É Før utredning mottok barnet ca. en time om dagen med 1:1 trening og oppfølging i barnegruppa.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

- É Målene som ble utarbeidet var sosialt valide for barnet og familien.
- É Det ble gitt opplæring til barnehage og bydel i atferdsanalyse og atferdsanalytiske begreper som ble benyttet.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Om ikke prosedyrene viste effekt ble de endret til andre mer effektive metoder:

ó Innlæring av farger

É Nye responser ble introdusert med andre mestrede responser og ble mer komplekse ferdigheter:

ó Fortelle om objekter

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Systematisk etablering av små målbare enheter

É Etter testing av barnets atferd ble språket delt opp i små målbare enheter som systematisk ble satt sammen til lengre eller mer komplekse responser.

É For eksempel:

ó Objekter

ó Farger

ó Artikler

= Samsvarbøying

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Opplæringen skal være individuelt tilpasset

É Tydelig oppgavepresentasjon

ó I starten av intervensjonen var det et poeng at man ikke blandet for mange ulike opplæringsområder, som matching, lytteratferd, echoic og tact i en og samme oppgave. Dette kunne forvirre barnet.

ó Man trente derfor på de ulike verbale operantene hver for seg:

É Mand.

É Tact.

É Lytteratferd.

É Echoic.

É Intraverbaler.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Fokus på variasjon i opplæringsform

É Incidental teaching

ó Fra gråt til mand

É PO

ó Farger

É DTT

ó Benevne objekter

É Modellering:

ó Lære nye ferdigheter ved å imitere andre barn og voksne

É Nye ord var særlig aktuelt her, men også imitere andre barn i lek med og uten objekter samt med og uten verbalisering

É Smågrupper:

ó Foreksempel sirkelleker og samlinger

É Omvendt integrering

ó Andre barn kommer inn på treningsrom og fungerer som trenere og modeller.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É Tempo var viktig, om man ga barnet for god tid til å respondere kunne han vise annen atferd en den vi hadde planlagt for

É Feilfri læring

ó Prompte korrekt respons før barnet rekker å respondere feil.

É Visuell støtte

ó Bruk av materiell på en slik måte at det fremmer barnets verbatatferd.

É Responsene man trente var valgt ut ifra kartlegging/ testing, og oppbyggingen av opplæringen var basert på aktuell litteratur i forhold til språkutvikling

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Tidlig opplæring

É Barnet startet intervensjonen da det var 4 år.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Intensiv opplæring ?

- É Han viste progresjon på opplæringen og han trente fra 10- 15 timer i uken under intervensjonen.
- É Det var et poeng at de mål barnet hadde ble jobbet med flere ganger hver dag og med intensive økter på tre til fem minutter før pause.
- É Gutten trengte mange repetisjoner for å lære.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Spesielt tilrettelagte opplæringsarenaer.

- É Barnet trente:
 - ó I barnehage:
 - É På eget treningsrom
 - É På avdeling
 - É Ute
 - ó Hjemme
 - ó På dagavdelingen på Kapellveien et semester

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Generalisering

- É Siden barnet ikke automatisk generaliserte alle ferdigheter til viktige situasjoner var det et poeng å trene på allerede etablerte ferdigheter på avdelingen og hjemme
- É Barnet kunne også glemme responser som var etablert om de ikke ble opprettholdt.
- É Vi så at når responsene hadde flyt så generaliserte barnet lettere og noen ganger uten at det var nødvendig å trene på det .

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Involvering av nærpersoner

- É Mor deltok på:
 - ó De aller fleste veiledningene i barnehagen
 - ó På noen av dagene på Kapellveiens dagavdeling
 - ó På et prosjekt.
- É Hun fikk samme opplæring som støttepedagogene fikk

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Hyppig evaluering

- É Barnehage og bydel mottok hands-on veiledning ca. 2 timer hver 14 dag.
- É Opplæringen ble evaluert under disse møtene samt evalueringsmøter ble avholdt hvert halvår.
- É På noen programmer ble det tatt trials data og tid.
- É Det ble ført ukeplan med antall ganger treningen ble gjennomført.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Dokumentasjon

- É PEP-3:
 - ó Baseline under utredning
 - ó Retest etter 17 mnd.
 - ó Retest etter 24 mnd.
- É Reynells språk test:
 - ó 10 mnd. før utredning av PPT
 - ó Testet 8 mnd. etter utredningen av oss
 - ó Retest etter 16 mnd. etter forrige test

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

É VB-MAPP:

- ó 8 mnd. etter utredning
- ó Retest 5 mnd. etter forrige test
- ó Retest etter 8 mnd. etter forrige test

- É Ukeplan er benyttet jevnlig
- É Standard endringsskjema (SCC) på noen prosjekter
- É Trials data på enkelte oppgaver

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

Status per i dag

- É Barnet hadde stor effekt ifht. Intervensjonen.
- É Han snakket etter hvert fra morgenen.
- É Han begynte å snakke i setninger.
- É Mindre gråt som mand.
- É Barnet startet på skole i en klasse for barn med språkvansker.
- É Etter et år har man bestemt at han skal gå i vanlig klasse.

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

É Det ble forsøkt å teste barnet med Reynell av PPT da barnet var 40 mnd. (ca. 10 mnd. før intervensjonen), men ble ikke gjennomført ögrunnet manglende forutsetninger hos barnet til å forstå testen. Testleder valgte å avbryte testenö.

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

Barn 3

Gutt, født 2007

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

É Reynells språktest ble foretatt:

- ó Retest etter 8 mnd. med intervensjon (kronologisk alder fire år og åtte mnd.)
 - É Barnet skårer aldersforventet til 2.5 åringer ifht. språkforståelse.
 - É Barnet skårer litt under gjennomsnittet for barn på 3 år i fht. talespråk
- ó Retest etter 16 mnd. med intervensjon (kronologisk alder 6 år):
 - É litt under gjennomsnittet for barn på 4 år ifht. språkforståelse
 - É litt under gjennomsnittet for barn på 5 år ifht. talespråk

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

É Utredet 4 år gammel

- É 7 dagers utredning/ oppstart
- É Henvisningsgrunn: forsinket språkutvikling, konsentrasjonsvansker.

Kapelveien habiliteringssenter
(2012)

Ved observasjon før utredning

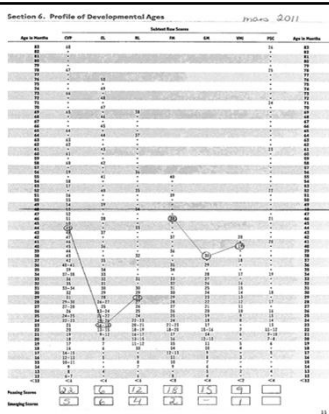
- É Snakket med enkeltord og med noen korte setninger
- É Brukte enkelte tegn, gester/ kroppsspråk til ord han kunne. Store uttalevansker.
- É Fulgte enkle beskjeder, men fulgte ikke beskjeder i gruppe
- É Lekte ok, men tok leker fra andre barn
- É Barnehagen beskrev daglige sinneutbrudd, dyttet, kastet
- É Samarbeidet fint i 1:1 situasjoner
- É Var for å gjøre feil

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Individuelt tilpasset opplæring

- É Feilfri læring
- É Blandet mestrede og nye oppgaver
- É Motiverende materiale
- É Miljøregler ifht sinneutbrudd
- É Bruk av dagsplan med bilder

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Systematisk etablering av små målbare enheter

- É Innlæring av substantiv
- É Innlæring av verb
- É Innlæring av han/ hun
- = setninger

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Atferdsanalytisk opplæring

- É Forsterkerkartlegging (ros, biler, helikopter)
- É Bruk av sosiale forsterkere i treningen
- É Shaping -i fht lydimitasjon
- É Tegnøkonomi på enkelte oppgaver- hver riktige respons i starten så over på intermitterede skjema.
- É Responser ble promptet og fadet.
- É ++

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Variasjon i opplæringsform

- É Discrete Trial Teaching
f.eks:
 - lydimitasjon
 - Følge beskjeder
 - Innlæring av nye ord
- É Opplæring i naturlige situasjoner på avdeling
 - leke butikk

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Tidlig opplæring

É Oppstart av opplæringen ved 4 års alder

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Hyppige evalueringer

É Hands-on veiledning gitt 2 timer hver 3.uke
vår /høst 2011 til barnehage og bydel.

É Opplæringen ble evaluert under
veiledningen.

É Ukeplan skrevet hver uke med ukas
målsetninger.

É Evalueringsmøter hvert semester med
foreldre, barnehage og bydel.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Intensiv opplæring?

É 7,5 timer pr uke DTT.

É 2,5 t med opplæring i naturlige situasjoner på
avdeling.

(Hadde vedtak på 11 timer spesialpedagogisk
hjelp)

I tillegg deltatt i barnehagens språkgruppe

1 time i uka og små lekegrupper to ganger i uka

Ellers fulgt barnehagens opplegg

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Spesielt tilrettelagte opplæringsarenaer

É Eget treningsrom i barnehagen hvor alt
materiale står tilgjengelig

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Generalisering

É Gutten tok ferdigheter i bruk på avdeling og
hjemme. Husker godt.

É Noe sjekk for generalisering ved f eks en/et

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Involvering av nærpersoner

É Kopi av ukeplan med ukas målsetninger
sendt hjem til foreldre hver uke

É Noe opplæring også gitt hjemme etter at
veiledning ble gitt ved utredning/oppstart

É Foreldre deltatt på evalueringsmøter, testing

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Dokumentasjon

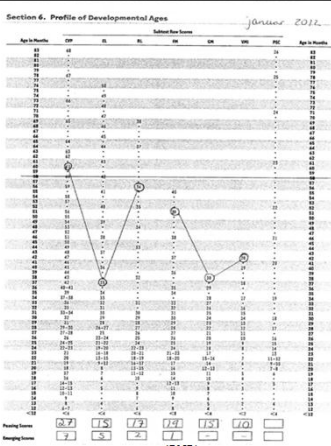
É Retestet 10 mnd etter utredning med PEP -3

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Status per i dag

- É Sinneutbrudd borte
- É Bruk av forsterkere nå. Får spille data 5-10 min (pedagogiske spill) etter treningsøkten. Forholder seg til avtale om dette.
- É Fortsatt noe uttalevansker - r fortsatt vanskelig
- É Jobber nå med :
 1. Følge sammensatte beskjeder
 2. Utvide ordforrådet
 3. Snakke i setninger
 4. Grammatikk som en/ et, bøyinger av verb
 5. Svare på ulike spørsmål
 6. Jobbe i gruppe
 7. Førskoleoppgaver
- É Skal diagnostisk vurderes nå.

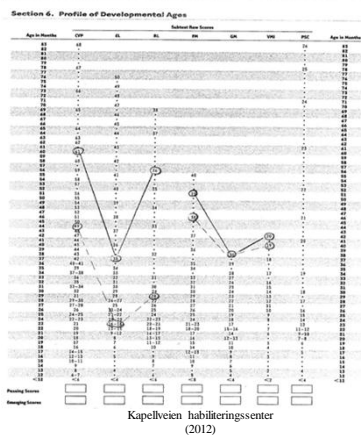
Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Oppsummering

- É Vanskelig å si noe generelt om barna med språkvansker. De er veldig forskjellige= individuell tilpassning
- É Enkelte av barna synes det er gøy å lære i seg selv, vil vise fram, får indre motivasjon, bare sosiale forsterkere fungerer.
- É Planlagte, materielle forsterkere brukes enkelte ganger ikke lenge, man går over til avtaler om lekning etter jobbing, man slipper å bruke tid på dette.
- É Bruk av en del motiverende materiale, enkelte krever stor variasjon på oppgaver og materiale. Tidkrevende
- É Noen generaliserer ferdighetene tar de i bruk i naturlige situasjoner uten spesielt å legge til rette for dette.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Oppsummering

- É Vår erfaring er at barna profitterer på ryddigheten, strukturen, og den gradvise oppbygging av ferdigheter.
- É Treningen er litt løsere enn med barn med autisme.
- É Barna liker ofte modelløring.
- É Krever en viss intensitet, repetisjoner.
- É En del av disse barna har vedtak på få timer derfor vanskelig å få til mye trening

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)

Oppsummering.

É Kapellveien habiliteringssenter vil i løpet av 2012 igangsette et studie som omhandler intensiv opplæring av barn med ekspressive språkvansker, impressive språkvansker, transkortikal sensorisk afasi og globale språkvansker.

Kapellveien habiliteringssenter
(2012)